KARTA PRZEDMIOTU

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Podstawy socjologii
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Basics of sociology
Kierunek studiów	Praca socjalna
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I stopień
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Nauki socjologiczne
Język wykładowy	polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr hab. J. Szymczyk, prof. KUL

Forma zajęć *(katalog zamknięty ze słownika)*	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	I	6
ćwiczenia	30	I	

Wymagania wstępne	Wykład łączy się z ćwiczeniami

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 - zapoznanie uczestników z najważniejszymi kategoriami pojęciowymi i teoriami socjologii, struktur społecznych oraz uwarunkowaniami procesów społecznych
C2 - nabycie przez studentów umiejętności i kompetencji w zakresie rozróżniania fenomenów charakterystycznych dla socjologii i dostrzegania czynników rozwoju społecznego
C3 - aplikowanie kategorii pojęciowych i teorii z zakresu omawianej problematyki w analizach rzeczywistości społecznej.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Zna podstawowe kategorie pojęciowe [terminologię], teorie i metodologię z zakresu socjologii, struktur społecznych oraz ich aspekty i podmioty	K_W01

W_02	Posiada podstawową wiedzę w zakresie uwarunkowań i specyfiki funkcjonowania elementów struktur społecznych [np. klas, warstw społecznych, narodu, państwa, instytucji i organizacji] zachodzących między nimi relacji z perspektywy socjologii	K_W02, K_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Posiada podstawowe umiejętności w zakresie socjologii celem wyszukiwania, krytycznego analizowania, oceniania i przetwarzania informacji na temat rzeczywistości społecznej oraz jej aspektów i podmiotów	K_U02
U_02	Posiada rudymentarne umiejętności, z zakresu socjologii, celem aplikowania rozumienia wybranych systemów wartości, interesów i norm społecznych, do obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania przemian współczesnej struktury społecznej i jej składników	K_U03 K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Wykazuje się pewną samodzielnością w ramach socjologicznej obserwacji, analizy zjawisk, procesów zachodzących w strukturach społecznych, w oparciu o którą powinien być w stanie dokonywać krytycznej interpretacji dotyczącej funkcjonowania różnych podmiotów, instytucji, organizacji	K_K04
K_02	Potrafi samodzielnie poszerzać nabytą wiedzę, zgodnie z regułami etyki zawodowej i wartościami, z zakresu socjologii i jest gotowy do stałego dokształcania się w zakresie różnorodnych kwestii wynikających z uwarunkowań zjawisk i zmian społecznych	K_K01, K_K06

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Pojęcie socjologii. Rys historyczny socjologii. Specyfika socjologicznych analiz i badań. Zasadniczy przedmiot badań socjologii i jej pragmatyczna rola. Społeczeństwo jako przedmiot socjologii. Socjologia jako dyscyplina użyteczna praktycznie. Pojęcie struktury społecznej: jej teorie, modele, aspekty i wymiary, podstawowe procesy i czynniki. Pojęcie klas i warstw społecznych: rys historyczny stratyfikacji społecznej, jej podział i metody badania. Pojęcie tzw. śmierci klas, rozumienie underclass. Pojęcie klasy średniej: definicja starej i nowej klasy średniej, funkcje i rola klasy średniej, kształtowanie się klasy średniej w Polsce. Pojęcie mezostruktur. Kategoria narodu w perspektywie socjologicznej: określenie narodu, jego podstawowe cechy i modele, socjologiczne koncepcje narodu. Socjologiczna koncepcja państwa: rozumienie państwa i jego konstytutywne cechy, podstawowe funkcje państwa, relacja naród - państwo. Pojęcie zmiany społecznej, procesów transformacyjnych, koncepcje rozwoju społecznego. Typologia współczesnych społeczeństw.

I. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne *(lista wyboru)*	Metody weryfikacji *(lista wyboru)*	Sposoby dokumentacji *(lista wyboru)*
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny i metody dialogu [konwersacji]	Egzamin ustny [wykład]	Protokół egzaminacyjny
W_02	Wykład konwencjonalny i metody dialogu [konwersacji] Analiza tekstu, dyskusja [ćwiczenia]	Egzamin ustny [wykład] Pisemne kolokwium zaliczeniowe [ćwiczenia]	Protokół egzaminacyjny Protokół zaliczeniowy
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Wykład konwencjonalny i metody dialogu [konwersacji]	Egzamin ustny [wykład]	Protokół egzaminacyjny
U_02	Analiza tekstu, dyskusja	Ocena obecności i aktywności studenta. Przygotowanie prezentacji multimedialnej. Pisemne kolokwium zaliczeniowe	Lista ocen obecności i aktywności studentów. Lista ocen prezentacji. Ocenione pisemne kolokwium zaliczeniowe. Protokół zaliczeniowy
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Wykład konwencjonalny i metody dialogu [konwersacji]	Egzamin ustny [wykład]	Protokół egzaminacyjny
K_02	Analiza tekstu, dyskusja	Ocena obecności i aktywności studenta. Przygotowanie prezentacji multimedialnej. Pisemne kolokwium zaliczeniowe	Lista ocen obecności i aktywności studentów Lista ocen prezentacji. Ocenione pisemne kolokwium zaliczeniowe. Protokół zaliczeniowy

V. Kryteria oceny, wagi…

Obecność na zajęciach i aktywny udział w dyskusji, pisemne kolokwium zaliczeniowe - ćwiczenia, egzamin ustny - wykład.

na ocenę 2:
(W) - Student nie zna podstawowej terminologii, teorii i metodologii z zakresu socjologii

(U) - Student nie posiada podstawowych umiejętności interpretacji i klasyfikacji rudymentarnych kwestii, kategorii pojęciowych i teorii z zakresu socjologii [struktur, procesów społecznych oraz ich aspektów i podmiotów]
(K) - Student nie potrafi poprawnie zreferować, z perspektywy socjologii, żadnych praktycznych rozwiązań funkcjonujących w sferze rzeczywistości społecznej ani zidentyfikować zjawisk typowych dla omawianej problematyki

na ocenę 3:
(W) - Student zna przynajmniej jakieś stanowiska teoretyczne dotyczące omawianej problematyki
(U) - Student posiada podstawowe umiejętności interpretacji i klasyfikacji rudymentarnych kwestii, kategorii pojęciowych i teorii z zakresu socjologii [struktur, procesów społecznych oraz ich aspektów i podmiotów]
(K) - Student z pomocą potrafi poprawnie zreferować, z perspektywy socjologii, pewne praktyczne rozwiązania funkcjonujące w sferze rzeczywistości społecznej oraz zidentyfikować zjawiska typowe dla omawianej problematyki w stopniu podstawowym

na ocenę 4:
(W) - Student zna większość omówionych na zajęciach terminów, teorii i metodologii z zakresu socjologii
(U) - Student potrafi analizować i klasyfikować większość omówionych na zajęciach kwestii z zakresu socjologii [struktur, procesów społecznych oraz ich aspektów i podmiotów]
(K) - Student potrafi zreferować poprawnie większość wybranych zagadnień z zakresu socjologii i ukazać ich zastosowanie w praktyce społecznej

na ocenę 5:
(W) - Student zna wszystkie wymagane terminy, teorie i metodologię z zakresu socjologii
(U) - Student potrafi samodzielnie analizować i klasyfikować wszystkie wymagane zagadnienia z zakresu socjologii [struktur, procesów społecznych oraz ich aspektów i podmiotów]
(K) - Student potrafi zreferować poprawnie wymagane zagadnienia z zakresu socjologii i ukazać ich zastosowanie w praktyce społecznej oraz dobrać odpowiednie rozwiązanie [metody] do konkretnego problemu.

VI. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	60
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	180

VII. Literatura

Literatura podstawowa

J. Turowski, Socjologia. Wielkie struktury społeczne, Lublin 1994; H. Domański, Struktura społeczna, Warszawa 2007; P. Sztompka, Socjologia. Analiza społeczeństwa, Kraków 2002; P. Rybicki, Struktura społecznego świata, Warszawa 1979; B. Szacka, Wprowadzenie do socjologii, Warszawa 2003; D. Markowski, Wielkie struktury społeczne. Teorie - realia, Tyczyn 2002; M. Szczepański, Teorie zmian społecznych, Katowice 1990; M. Hamilton, M. Hirszowicz, Klasy i nierówności społeczne, Warszawa 1995; J. Szymczyk, Instytucje, procesy i systemy społeczne. Makrosocjologia, w: 100 lat socjologii w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II. Idee - teorie - badania, red. W. Szymczak, TN KUL, Lublin 2018, s. 63-85; J. Szymczyk, Elements of the Application of the Complementarity Principle. Issues of the Sociology of Subjectivity and Social Structures, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2014.

Literatura uzupełniająca

E. Wnuk-Lipiński, Socjologia życia publicznego, Warszawa 2008; M. Ziółkowski, Przemiany interesów i wartości społeczeństwa polskiego, Poznań 2000; H. Domański, O ruchliwości społecznej w Polsce, Warszawa 2004; Jedna Polska? Dawne i nowe zróżnicowania społeczne, red. A. Kojder, Kraków 2007; A. Jelonek, K. Tyszka, Koncepcje rozwoju społecznego, Warszawa 2001.